

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağı keçirilmişdir

24 oktyabr 2017-ci il tarixdə Rəşid Behbudov adına Mahni Teatrında “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağı keçirilmişdir.

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədov tədbir iştirakçılarını salamladıqdan sonra “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağını idarə etməyi “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin üzvü, Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədr müavini, akademik Teymur Bünyadovdan xahiş etdi.

İ.Pirməmmədov Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin yaradılması və fəaliyyətində əməyi olan hər kəsə minnətdarlığını bildirib, Aslan Kəmərlı, Yusif Səmədoğlu, İsmayıl Şıxlı, Mirvarid Dilbazi, Ağamalı Sadiq Əfəndi, Həmid Abbas, Fərman Eyvazlı, Hüseyn Çəndirli və digər dünyasını dəyişənlərin xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etməyi təklif etdi.

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədovun hesabat məruzəsi:

“- Hörmətli yığıncaq iştirakçıları! Bildiyiniz kimi, inzibati cəhətdən iki rayon kimi mövcud olan Qazax və Ağstafa rayonları qədim Qazax mahalının tarixi əraziləridir.

Qazax və Ağstafa rayonlarının əhalisi bir-biri ilə o qədər doğma və yaxındılar ki, bundan sonra yüz il də keçsə, qazaxlı ağstafalını özününkü, ağstafalı da qazaxlıni öz doğması biləcəkdir.

Fürsətdən istifadə edərək dostlarımız olan Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Rəcəb Babasova və Ağstafa rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Məhərrəm Quliyevə öz adımdan və “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin üzvləri adından dərin təşəkkürümü bildirim ki, onlar da hər iki rayonun tarixi keçmişinə, adət və ənənələrinə hörmətlə yanaşaraq, bu məhəbbəti daha da artırıblar.

1980-ci illərin sonlarında keçmiş

SSRİ-nin hər yerində olduğu kimi Azərbaycanda da bütün sahələrdə geriləmə, siyasi hərə-mərclik hökm sürürdü. Həmin vaxtlarda erməni təcavüzkarları sərhəd ərazilərimizə hücum edərək əliyalın soydaşlarımızı öldürür, əmlaklarını talan edib, evlərinə od vururdular. O vaxtlar bilərəkdən əhalidə olan ov tüfəngləri belə yığıldığından düşməndən müdafiə olunmaq çox çətin idi. Sonralar bu təcavüzlər intensiv xarakter alaraq daha kəskin silahlı hücumlarla əvəzləndi və torpaq işğalları başladı.

Qazax da Ermənistanla sərhəd rayonu olduğundan burada yaşayan əhali üçün də təhlükələr yarandı. Kənd sakinlərindən ibarət özünümüdafiə dəstələri postlar qurub kəndləri qorusalar da, silah-sursat və maddi təminat baxımından imkansız idilər. Ona görə də Qazaxda Bağanıs-Ayrım, Sofulu, Barxudarlı faciələri kimi soyqırım hadisələri yaşandı. Bu hadisələrin qarşısını almaq üçün güclü və sürətli təşkilatlanma lazım idi. Belə çətin vaxtlarda el-obaya bağlı olan, vətəni sevmən insanlar bir araya gələrək Qazaxdakı problemlərin həllini təşkil etmək üçün “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin yaranmasını vacib bildilər.

Qanlı 20 Yanvar hadisəsindən 4 gün sonra – 24 yanvar 1990-cı ildə keçmiş Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin (indiki ADPU) böyük Akt zalında 480 nəfərin iştirakı ilə “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin ilk sədri ictimai xadim, şair mərhum Aslan Kəmərlı seçildi. “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti uzun müddət Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Pedaqogika İnstitutunun (indiki Təhsil İnstitutu) inzibati binasında yerləşdi. Yeri gəlmişkən “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin fasiləsiz fəaliyyət göstərməsinə yüksək şərait yaratdığına görə uzun müddət İnstituta rəhbərlik etmiş ictimai-siyasi xadim, mərhum Zahid Qaralova Allahdan rəhmət diləyirəm.

Lakin 21 oktyabr 1992-ci ildə

“Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin sədri Aslan Kəmərlı Qazaxın sərhəd kəndlərindən xidməti ezamiyyədən qayıdarkən, yolda avtomobil qəzasına düşərək həlak oldu. Buna görə də “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin 250 nəfər üzvünün iştirakı ilə 20 dekabr 1992-ci ildə keçirilmiş iclasında Xeyriyyə Cəmiyyətinin üzvü Vidadi Bayramov “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin sədri seçildi.

“Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti yarandığı gündən Qazax mahalında düşmən təcavüzünün qarşısını almaq üçün ideoloji təşkilatlanmanı və sərhəd kəndlərində yaşayan əhalinin problemlərinin həlli istiqamətində çalışan, erməni hücumundan qorunmaq üçün əhaliyə kömək edən mütrəqqi ruhlu, dövlətə və dövlətçiliyə bağlı ictimai və demokratik təşkilat olmuşdur.

“Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti qısa müddət ərzində Qazax mahalından olan bütün insanların pənah yerinə, ümid qapısına çevrilmişdir. Ağır problemləri həll etmək üçün hər kəs imkanı daxilində Cəmiyyətə pul

silah-sursatın sayəsində Qazax və Ağstafanı müdafiə edən əsgərlər tərəfindən ermənilərin böyük hücumlarının qarşısı alındı. Ölkəmizin ağır günlərində xalqın tələbi və təkidi ilə ikinci dəfə Azərbaycana siyasi hakimiyyətə gələn Ulu öndər Heydər Əliyevin apardığı uğurlu siyasət nəticəsində ölkədə atəşkəs əldə edildi. İqtisadiyyat, təhsil, ordu quruculuğu və sənayenin inkişafı sahəsində böyük işlər görülməyə başladı. Bundan sonra isə “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti öz fəaliyyət istiqamətini əsasən sosial-mədəni tədbirlərin həyata keçirilməsinə yönəltdi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1998-ci ildə Qazax rayonuna səfəri zamanı dediyi **“SİZ, ƏZİZ QAZAXLILAR, BURADA HƏM ÖZ TORPAĞINIZI QORUYURSUNUZ, HƏM DƏ AZƏRBAYCANI QORUYURSUNUZ. SİZ BÜTÜN AZƏRBAYCAN XALQININ DAYAĞISINIZ”** sözlərini biz onun Qazax mahalına və orada yaşayan qədirbilən insanlara verdiyi ən böyük qiymət kimi qəbul edirik, yüksək dəyər

fərovun 50 illik, 2010-cu ildə şair Məmməd İlqarın 60 illik, 2009-cu ildə Vidadi Bayramovun 70 illik, 2012-ci ildə Vidadi Babanlıın 85 illik yubileylərini qeyd etməklər. Bununla yanaşı 2012-ci ildə şair Nüsrət Kəsəmənlinin Türkiyədə türk dilində çap olunmuş kitabının təqdimatı Bakı şəhərində Cəmiyyət tərəfindən yüksək səviyyədə keçirilmişdir. Həmçinin Cəmiyyətin üzvləri tərəfindən Qazax və Ağstafa ilə bağlı çoxlu sayda kitab, məqalə və tanınmış nüfuzlu şəxsləri haqqında xüsusi buraxılışlar da hazırlanmışdır. Bütün görülmüş işlər “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin hər bir üzvü tərəfindən, ümumiyyətlə, mahalımızın insanları tərəfindən yüksək dəyərləndirilmişdir. Bu işlərin təşkilində və təbliğində “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin bir çox üzvləri ilə yanaşı, Vidadi Bayramovla Rövşən Babanlıın çox böyük xidmətləri olmuşdur.

Qeyd etmək istəyirəm ki, “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti 2015-ci ildən Ədliyyə Nazirliyində “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi adı ilə qeydiyyatdan keçmiş və bundan sonra bu təşkilat “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə heyəti və üzvlərinin 14 yanvar 2017-ci il tarixli toplantısında Birliyin sədri Vidadi Bayramov İdarə Heyətinə istefa ərizəsi ilə müraciət etdikdən sonra “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə mənəm namizədliyimi irəli sürdü. Lakin işlərimin çoxluğunu və vaxtımın az olmasını bildirib israrla Birliyin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə başqa bir namizədin təklif olunmasını xahiş etdim. Cəmiyyətin İdarə Heyətinin üzvü olan ziyalılar və ağsaqqallar etirazımı qəbul etməyərək, bu vəzifəni öz üzərimə götürməyi yenidən israrla təkid etdilər. Sədr seçkisindən sonra İctimai Birliyin İdarə Heyətinin və Birliyin üzvlərinin təklifi ilə Puşkin Əhmədov və Arzumən Abdulkərimov “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin sədr müavinləri seçildilər. İdarə Heyətinin yeni tərkibi də yenilənərək 25 nəfər müəyyənləşdirildi və təsdiq üçün Ədliyyə Nazirliyinə göndərildi. “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi 16 avqust 2017-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və Notariat Baş İdarəsində qeydiyyatdan alındı.

Qeyd edirəm ki, mənəm İctimai Birliyə rəhbərlik etdiyim 9 ay ərzində tərəfimizdən bir çox işlər görülmüşdür.

Hər şeydən əvvəl qeyd edirəm ki, İctimai Birlik yeni ünvanda (Bakı şəhəri, Bineqedi rayonu Cəfər Xəndan küçəsi, 19a), geniş imkanları olan ofisdə fəaliyyətə başlayıb.

(davamı səh. 2-də)

yardımı və digər köməklilər etmişdir. O dövrün arxiv sənədlərində bu işlər aydın formada qeyd edilmişdir. Yeri gəlmişkən “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin arxivini bu günə kimi qoruyub saxladığına görə cəmiyyətin sədri olmuş Vidadi Bayramova və sədr müavini Rövşən Babanlıya “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi adından təşəkkürümüzü bildiririk.

Müharibənin daha geniş vüsət aldığı dövrdə “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin üzvləri olan nüfuzlu alim və ziyalılar, sənətkarlar tez-tez cəbhə bölgəsində olmuş, Qazax və Ağstafada döyüşən könüllülərə baş çəkmiş, bölgənin problemlərini yaxarı instansiyalara çatdırmaqda əməli işlər görmüşdülər. Böyük qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, 90-cı illərin əvvəllərində “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin hesabına toplanmış vəsaitlərlə Azərbaycanda olan keçmiş rus ordusundan çoxlu sayda tank, BTR, avtomat, pulemyot və s. silahlar alınaraq sərhəd kəndlərinə göndərilmişdir. Məhz bu

ərləndiririk.Məhz bu dəyərlər içərisində Ulu öndərin tapşırığına əsasən ölkənin ən möhtəşəm sarayı olan Respublika Sarayında (indiki Heydər Əliyev Sarayı) 1996-cı ildə Azərbaycanın dahi şairi Səməd Vurğunun 90 illik, 1998-ci ildə isə Xalq şairi Mirvarid Dilbazinin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi durur. Hər iki tədbirdə Ulu öndər Heydər Əliyev şəxsən iştirak etmiş və tədbirlərin sonunda çıxış etmişdir.

Qeyd edilən tədbirlərdə “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyətinin üzvləri yüksək aktivliklə təmsil olunmuşdu. Həmçinin deyə bilərəm ki, bu gün bizimlə və iclasda olan üzvlərin böyük əksəriyyəti həmin tədbirlərdə iştirak etmişdilər. “Qazax Xeyriyyə” Cəmiyyəti 2000-2015-ci illərdə bir çox tədbirlər həyata keçirmişdir.

Bunlara misal olaraq, 2008-ci ildə akademik Teymur Bünyadovun 80 illik və 2013-cü ildə isə 85 illik, 2009-cu ildə akademik Nizami Cə-

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağı keçirilmişdir

(əvvəli səh. 1-də)

Cari ilin aprel ayında «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin internet saytı yaradılıb və www.qazaxib.az ünvanı ilə fəaliyyətə başlayıb və saytda «Bizimlə əlaqə» bölməsində e-mail ünvanımız (info@qazaxib.az) açılıb, həmçinin saytdan birbaşa bizə onlayn yazmaq imkanı da yaradılıb. İctimai Birlik tərəfindən görülən bütün işlər və tədbirlər barədə Birliyin bütün üzvlərinə bu sayt vasitəsilə məlumat vermək imkanı yaranıb. Hələlik saytda 10 bölmə müəyyənləşdirilmişdir ki, burada

yüksəldiləcək. Qəzetin səhifələrində ölkəmizdə və dünyada baş verən hadisələr, rəsmi ictimai-siyasi xəbərlər də yer alacaqdır. Qəzetimiz ayda bir dəfə çap olunsada İctimai Birliyin internet saytındakı xəbərlər hər gün yenilənir. Bundan başqa, «Dəli Kür» qəzetinin hər bir nömrəsi saytımızdakı müvafiq bölmələrdə yerləşdirilir ki, ölkəmizdən kənarında yaşayan, qəzetləri əldə edə bilməyən həmyerlilərimiz saytımıza daxil olaraq «Dəli Kür» qəzetini oxuya bilsinlər.

Bir daha qeyd etmək istədim ki, bizimlə əlaqə saxlamaq istəyən,

Qazax və Ağstafanı əhatə edəcək bütün rəsmi məlumatları, ölkəmizin tanınmış ictimai-siyasi xadimləri, şair və yazıçıları, elm, təhsil, mədəniyyət sahəsinin insanları haqqında məlumatlar, elanlar yerləşdirilir. Həmçinin Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin rəsmi mətbu orqanı olan «Göyazan» qəzetinin, Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin rəsmi mətbu orqanı olan «Ağstafa» qəzetinin hər bir nömrəsi saytımızdakı müvafiq bölmələrdə yerləşdirilmişdir. Bundan başqa «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin mətbu orqanı olan və 1994-cü ildən çap edilən «Dəli Kür» qəzetinin formatında dəyişiklik aparılaraq artıq rəngli formada və keyfiyyətli kağızda 700 nüsxə çap olunur. «Dəli Kür» qəzetinin hər bir nömrəsindən Qazax və Ağstafa rayon icra hakimiyyətlərinin hər birinə 300 ədəd göndərilir və oradan da İcra Hakimiyyətinin müvafiq şöbəsi tərəfindən aidiyyəti qurumlara paylanılır. Yaxın vaxtlarda qəzetin redaksiya heyətində də müəyyən dəyişikliklər aparılacaq. Qəzetin forma və məzmun keyfiyyəti daha da

hansısa ərizə, məktub, təbrik və digər məlumatlarını bizə ünvanlamaq istəyən insanlar bizim saytımıza daxil olub «Bizimlə əlaqə» bölməsini açaraq onlayn formada yazsa və yaxud bizim info@qazaxib.az e-mail ünvanımıza yazsa bilərlər.

Bundan başqa, bizim fəaliyyətimiz dövründə «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi tərəfindən aşağıda qeyd olunan tədbirlər həyata keçirilib:

– Cari ilin fevral ayında 120-ə yaxın mötəbər qonağın iştirakı ilə Xalq şairi Nəriman Həsənzadənin 85 illik yubiley tədbiri geniş şəkildə keçirildi və ona «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş «Əliağa Şıxlinski» diplomu təqdim olundu;

– 3 mart 2017-ci il tarixində Azərbaycan Ordusunun düşmənlə təmas xəttində gedən döyüşlərdə şəhid olan hərbiçisi Süleymanov Süleyman Elçin oğlunun doğulduğu Qazax rayonunun Daş Salahlı kəndindəki Şəhidlər Xiyabanında dəfnində iştirak etdik.

Şəhidimizin qəbirüstü abidəsinin götürülməsi və ətrafının abad-

laşdırılması «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin vəsaiti hesabına həyata keçirildi. Şəhid balamızı haqqında akademik Teymur Bunyadovun saytımızda və «Dəli Kür» qəzetində məqaləsi dərc edildi;

– 21 mart 2017-ci il tarixində Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən təşkil olunmuş Novruz şənliklərində «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin İdarə Heyəti geniş tərkibdə iştirak etdi. Qazaxda olduğumuz bir gün ərzində Xalq şairi Səməd Vurğunun, Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının və Xalq yazıçısı Mehdi Hüseynin abidələri ziyarət edildi. Qeyd edim ki, Tanrının xoş bir təsadüfidür ki, bu üç dahinin doğum günləri bir-birinin ardınca gəlir. Belə ki, 21 mart Səməd Vurğun, 22 mart İsmayıl Şıxlı, 23 martda isə Mehdi Hüseyn anadan olmuşdur;

– 14 aprel 2017-ci il tarixində Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının və YAP Binəqədi Rayon Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Əməkdar jurnalist, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Alı Mustafayev 65 illik yubileyi münasibətilə bəreylərinin açılış mərasimində iştirak etdik;

– 15 aprel 2017-ci il tarixində Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair, nasir, prezident təqaüdcüsü Vidadi Babanlı 90 illik yubileyi 150 nəfərə yaxın qonağın iştirakı ilə tənənli şəkildə qeyd edildi və yubilyara «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş «Əliağa Şıxlinski» diplomu təqdim olundu. Bundan başqa, «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi «Dəli Kür» qəzetinin 44 səhifəlik xüsusi buraxılışını da Vidadi Babanlıya həsr etmişdir;

– 13 may 2017-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 12 yanvar 2017-ci il tarixli sərəncamına əsasən Qazax rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən təşkil olunan və Qazax şəhərində keçirilən Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubiley tədbirində böyük nümayəndə heyəti ilə iştirak etdik;

– 10 may 2017-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə Azərbaycanın xalq şairi, «Qazax Xeyriyyə» Cəmiyyətinin yaradıcılarından olan, Nəriman Həsənzadəyə Heydər Əliyev Mükafatının verilməsi haqqında sərəncam imzalamışdır. Bundan başqa, cənab Prezidentin müvafiq sərəncamları ilə:

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının Prezidenti Məmməd Musayevin 2-ci dərəcəli «Vətəne xidmətə görə» ordeni ilə, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının vitse-prezidenti Vüqar Zeynalovun «Tərəqqi» medalı ilə təltif edilməsi, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti aktyor Sabir Məmmədovun beşinci dəfə Prezident mükafatına layiq görülməsi, «Şöhrət» ordenli texnika elmləri doktoru Qasım Abdullayevə «Əməkdar mühəndis» fəxri adının verilməsi, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir və həqiqi üzvlüyünə keçirilən seçkilərdə Nizami Cəfərovun, Şahin Mustafayev-

vin AMEA-nın həqiqi üzvü, Bilal Bilalovun, Misir Mərdanovun, Arif Məmmədovun, Məhəmməd Babanlının AMEA-nın müxbir üzvü seçilmələri, Ramiz Göyüşovun növbəti dəfə Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi Rayon Təşkilatının sədri seçilməsi münasibətilə may ayının 20-də «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi tərəfindən təltif olunanların iştirakı ilə onları təbrik etmək üçün geniş tədbir keçirildi. Həmin tədbirdə belə yüksək fəxri adlara, təltiflərə, insanların əməklərinə verilən yüksək qiymətə, ədalətli və şəffaf seçkilərə və seçim şəraitinin yaradılmasına görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə minnətdarlıq

və türk dünyasının böyük ozanı, ustad sənətkar, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezident təqaüdcüsü Aşıq Ədalət Nəsimov dünyasını dəyişdi. Böyük sənətkarla vida mərasimi Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən Qazax Mədəniyyət Mərkəzində təşkil edildi. Aşıq öz vəsiyyətinə uyğun olaraq 15 sentyabr 2017-ci ildə Qazax rayonundakı Ağköynək qəbiristanlığında dəfn olundu. Həmin tədbirdə «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin üzvləri geniş tərkibdə iştirak etdi. Aşıq Ədalətin 3-7 mərasimləri Bakı şəhərində Heydər Məscidində Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən verilmişdir. Dədə Ədalətin 40 məra-

edildi. Qeyd edim ki, yuxarıda adları çəkilən təltif edilən və seçilənlərin hər biri «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin üzvləridir.

– İyun ayında Bakıda keçirilən IV İslam Oyunlarında pəhləvan güləşi üzrə ikinci yere çıxaraq gümüş medal qazanan, üçqat Avropa Çempionu, üçqat Dünya çempionu Tural Əliyevlə görüş keçirildi;

– 12 iyun 2017-ci il Hədəf nəşrləri və Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə böyük yazıçı İsa Muğannanın doğum günü ilə əlaqədar Fəxri Xiyabanında yazıçının məzarı başında anım günü və həmçinin yazıçı Şamil Sadiqin İsa Muğannaya həsr etdiyi «İsa Muğanna yaradıcılığı «İdeal» işığında» adlı monoqrafiyasının təqdimatı keçirildi;

simi isə 22 oktyabr 2017-ci il tarixində Bakı şəhərində yerləşən «Tural» Mərasim evində «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi tərəfindən təşkil olundu.

Qeyd edim ki, «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi tərəfindən ustad Aşıq Ədalətə həsr edilmiş «Dəli Kür» qəzetinin 36 səhifəlik nəfis formada hazırlanmış xüsusi buraxılış mərasim iştirakçılarına paylandıqdan sonra «Dədə Ədalətin ruhunun işığında» adlı 1 saatlıq film nümayiş olundu.

Aşıq Ədalətin qəbrüstü abidəsi onun sənətinə və adına layiq formada Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti və «Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyinin vəsaitləri hesabına hazırlanacaq.

«Qazax Xeyriyyə» İctimai Birliyi-

– 20 iyun 2017-ci il tarixində Ağstafa rayon icra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Xalq şairi Nəriman Həsənzadənin 85 illik yubileyi və ona Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin sərəncamı ilə Heydər Əliyev mükafatının verilməsi münasibətilə Ağstafa rayonunda təşkil olunmuş tədbirdə geniş heyətlə iştirak etdik;

– Hamınıza məlumdur ki, 14 sentyabr 2017-ci ildə Azərbaycanın

nin üzvləri üçün də keçən bu müddət çox uğurlu və yaddaqalan olmuşdur:

– 2017-ci ildə mədəniyyət, elm, təhsil və ictimai fəaliyyət sahələrində xüsusi fərqlənən gənclər üçün Prezident mükafatlarının verilməsi haqqında Prezident sərəncam imzalayıb.

(davamı səh. 3-də)

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağı keçirilmişdir

(əvvəlki səh. 2-də)

Çox sevindirici haldır ki, Səməd Vurğunun nəticəsi, Aybəniz xanım Vəkilovanın nəvəsi Bakı Musiqi Akademiyasının tələbəsi, hal-hazırda Fransada Paris Musiqi Akademiyasında təhsil alan Vurğun Vəkilov da Gənclər üçün Prezident mükafatına layiq görülmüşdür;

– iyulun 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Ali Qocayev 2-ci dərəcəli “Vətəne xidmətə görə” ordeni ilə təltif edilmişdir;

– sentyabr ayının 15-də sevimli müğənnimiz, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin üzvü Vasif Məhərrəmliyə Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə “Əməkdar artist” adı verilmişdir.

Yuxarıda sadalanan bu dəyərli təltiflər münasibətilə İctimai Birliyin bütün üzvləri adından onların hər birini ürəkdan təbrik edirik.

– “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin üzvü, Sərbəst Güleş üzrə

Azərbaycan Milli komandasının baş məşqçisi Firdovsi Umudovun yetirməsi Hacı Əliyev üçqat Dünya çempionu olmuşdur. sentyabrın 29-da Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley tədbirində ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev baş məşqçini və güləşçimizi son dünya çempionatında qazanan uğur münasibətilə təbrik edib və bundan sonra da onlardan yaxşı nəticələr gözlədiyini deyib;

– cari ilin oktyabr ayında Salatin Əhmədli və Rövşən Babanlının tərtib etdikləri 512 səhifəlik “Qazax mahalının alimləri” adlı ensiklopedik məlumat kitabı çap olunub;

– oktyabrın 16-da “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin üzvü, bugünkü tədbirimizdə iştirak edən,

AMEA-nın müxbir üzvü, Məhəmməd Babanlı kimya elmi sahəsində əldə etdiyi elmi nailiyyətlərə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun “Ən layiqli alim” məqsədli grant müsabiqəsi çərçivəsində “2016-cı ilin alimi” kimya üzrə qalibi olmuşdur.

Hörmətli tədbir iştirakçıları!

Bu məqamda xüsusi olaraq qeyd edim ki, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin həyata keçirdiyi tədbirlərdə sənətkarlar, müğənnilər, aşuqlar baxımından heç bir problemimiz yaşanmır. Çünki bu tədbirlərdə cəmiyyətimizin üzvləri olan Əməkdar artist Vasif Məhərrəmli, əməkdar artist Zaur Əmiraslanov, Eldar Ələkbərov, Sahib İbrahimov, Gülnar İsayeva, Aşıq Avdı, Aşıq Şaiq, Solmaz Kosayeva, Aşıq İlham və adını çəkmədiyim bir çox sənətkarlar “Qazax Xeyriyyə»İctimai Birliyinin üzvləri kimi özləri də tədbirlərimizdə fəal iştirak edirlər.

Təbii ki, bunlar hamısı bizim keçmişdə qalan uğurlarıdır. Biz gələcək uğurlarımız uğrunda çalışmalıyıq. Ona görə də bir məsələni də xüsusi vurğulamaq istərdim ki,

ləcəkdir. Komissiyaların üzvləri İctimai Birliyin üzvlərinin könlü olaraq ərizə ilə müraciətləri əsasında formalaşacaqdır. Komissiyaların sədrləri Birliyin İdarə Heyəti tərəfindən komissiyaların üzvləri içərisindən seçiləcəkdir. Seçim zamanı onların aidiyyəti sahədə iş təcrübəsi, nailiyyətləri və ictimaiyyət arasında olan nüfuzu nəzərə alınacaqdır. Lazım gəldikdə komissiya sədrlərinin təqdimatı əsasında İdarə heyətinin qərarı ilə komissiya sədrlərinə müavinlər də təyin oluna bilər. Qeyd edim ki, komissiya üzvlüyünə müraciətlər 10 dekabr 2017-ci il tarixində www.qazaxib.az saytıdakı onlayn müraciət bölməsinə yazıla və ya info@qazaxib.az e-mail ünvanına göndərilə bilər.

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi

günündə İctimai Birliyin nümayəndəsi kimi iştirak edəcəklər. Orada səslənən problemlərin bizə aid olan hissəsini həll etməkdə köməklik edəcəyik. Hətta gələcəkdə İcra başçıları səlahiyyətimiz daxilində olan bəzi məsələləri həll etmək üçün İctimai Birliyin İdarə Heyətinin sədrinə məktubla müraciətlər də edəcəklər. Komissiya sədrləri hər ilin sonunda Birliyin İdarə Heyətinə geniş formatda hesabat verəcəklər. Komissiyaların fəaliyyətinə Birliyin sədr müavinləri tərəfindən nəzarət edilir. İctimai Birliyin illik fəaliyyət planı komissiyaların fəaliyyət planları əsasında tutulur.

Qeyd edim ki, bu sadaladığımız işlər bizim görmək istədiklərimiz işlərin çox kiçik bir hissəsidir. Ulu öndər Heydər Əliyevin belə bir hik-

işlər Nizamnamədə göstərilən tələblərdən kənara çıxa bilməz.

Onu da qeyd edim ki, bu gün Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritələri təsdiq edilmişdir. Bu siyasətin həyata keçirilməsində biz də İctimai Birlik olaraq strateji yol xəritələrində QHT-lərə aid olan istiqamətlər üzrə köməklik edəcəyik. Mən burada sizin qarşınızda söz verirəm ki, gələn il 2018-ci ilin hesabatı verəndə daha çox uğurlarımızdan danışacağıq. Çünki ölkə Prezidentinin həyata keçirdiyi uğurlu işlərin fonunda bizim daha çox işləməyimiz lazımdır. Bu da bizim hər birimizdən asılıdır.

İnanıram ki, 2018-ci ildə daha yaxşı hesabat verəcəyik. 2018-ci ildəki hesabatımız daha çox şəxəli olacaq. Səbr və təmkinlə bizim hesabat məruzəmizi dinlədiyinizə görə hər birinizə təşəkkürümü bildirirəm.”

İlham Pirməmmədov sonda bildirdi ki, hesabat məruzəsi və yeni struktur ətrafında olacaq çıxışlardan sonra səslənən təklif və müraciətlərə münasibət bildirəcək.

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədov hesabat məruzəsini bitirdikdən sonra akademik Teymur Bünyadov geniş məzmunlu, əhatəli və ətraflı çıxışına görə ona təşəkkür etdi və çıxış etmək üçün sözü “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin üzvü Vidadi Bayramova verdi.

Vidadi Bayramov qeyd etdi ki, bugünkü günü Qazaxın tarixi üçün böyük əhəmiyyətə malik gün hesab edir. “Mən 25 il “Qazax” Xeyriyyə Cəmiyyətinin sədri olmuşam. Lakin düz 20 ildir ki, bizim tədbirimiz, iclasımız, yığıncağımız olmur.

Cəmiyyət 90-cı illərin ortalarında Qazağa çox böyük dayaq durdu, çoxlu yadda qalan işlər gördü. Qazağın ermənilərdən müdafiə olunmasında hər cür çətinliklərə qatlaşdı. Biz ayda iki-üç dəfə yığılıb Qazağa gedirdik. Oradakı problemləri gözümüzə görə gəlib Bakıda onları həll edirdik. Rus ordusunun zabitləri ilə danışıqlara girib onlardan vəsaitlərimiz hesabına 21 ədəd tank, BTR və digər silahlar alıb Qazax və Ağstafanın sərhəd kəndlərinə göndərdik. Qazaxın ağsaqqallarından Teymur Bünyadov, İsmayıl Şıxlı, Vidadi Babanlı, Fərman Eyvazlı və digər ağsaqqallar mütəmadi olaraq Qazağa gedirdi və camaat qarşısında, əsgərlər qarşısında çıxışlar edərək onları burada möhkəm durmağa çağırırdılar.

(davamı səh. 4-də)

nizamnaməsinə uyğun olaraq ölkədaxili və beynəlxalq grant layihələrində iştirak edə bilər. QHT fondundan da grantlar ala bilər.

Aşağıda adları göstərilən komissiyaların yaradılması təklif olunur.

1. Təhsil və mədəniyyət komissiyası
2. Əmək və sosial məsələlər komissiyası
3. Beynəlxalq əlaqələr və xaricdə yaşayan soydaşlarımızla iş komissiyası
4. Gənclər və idman komissiyası
5. Məsləhət və intizam komissiyası
6. Biznes və sahibkarlarla iş komissiyası
7. Nəzarət-təftiş komissiyası

Müvafiq komissiya sədrləri seçilib təsdiq edildikdən sonra onlar İdarə Heyətinin sədr müavinləri və katibliklə birgə rəhbərlik edəcəkləri komissiyaların əsasnamələrini hazırlayırlar və təsdiq üçün İdarə Heyətinin sədrinə təqdim edirlər. Əsasnamələr təsdiq edildikdən sonra onlar Əsasnamələrə uyğun fəaliyyət planlarını hazırlayacaqlar. Hazırlanmış fəaliyyət planları təklif verilməsi üçün Qazax və Ağstafa Rayon İcra hakimiyyətlərinə göndəriləcəkdir. Fəaliyyət planları həmin rayon rəhbərlərinin əsaslandırılmış təklifləri nəzərə alındıqdan sonra təsdiq olunacaqdır. Çünki bizim bir çox tədbirlərimiz bu rayonlarla birgə təşkil olunacaqdır.

Komissiyaların hüquq və vəzifələri, səlahiyyət çərçivəsi, işinin təşkili müvafiq Əsasnamələrdə öz əksini tapacaqdır.

Komissiyaların üzvləri mütəmadi olaraq Qazax və Ağstafa rayonlarına ezam olunacaqlar. Rayon İcra başçılarının vətəndaşların qəbulu

“Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağı keçirilmişdir

(əvvəli səh. 3-də)

O zaman dövlət orqanlarında çalışan insanlarla da çox yaxın münasibətlərimiz vardı deyə problemlərin həllində kömək olurdular bizə. Bir sözlə biz keçmişdə böyük işlər gördük.” Sonra V.Bayramov bu tədbiri ərşəyə gətirdiyinə görə “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədova təşəkkürünü bildirdi. O qeyd etdi ki, “mən İlham müəllimdə olan təəssübkeşliyi, işgüzarlığını gördüyümə görə məhz onun Cəmiyyətin sədri olacağı təqdirdə vəzifəmdən gedəcəyimi bildirmişəm. Elə də oldu, əgər o razı olmasaydı, mən heç kimə etibar etməyəcəkdim

şəkkülərini bildirəm. Onu da qeyd etmək istərdim ki, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi Qazaxdan olan məşhur insanların doğum günlərini, nailiyyətlərini qeyd etməklə çox yaxşı iş görürlər. Bununla yanaşı mən düşünürəm ki, Birliyin əsas istiqamətlərindən biri də imkansız insanlarınımıza, səhəti ilə bağlı problemləri olan insanlara kömək etmək olacaq. Həmçinin ən vacibi isə gənclərlə iş olmalıdır. Bu gün çox aktiv gənclərimiz var ki, onları düzgün işlərə yönəltmək lazımdır. Təbii ki, tək əldən səs çıxmaz. Biz gənclərimizi birleçdirərək Birliyin daha çox işlər görməsinə kömək etməliyik. Burada əsasən problem yenə də mədəniyyətin üzərinə düşdüyündən, gələn

Cəmiyyətin taleyini. Çıxışdan da gördüyünüz kimi işçi komissiyalar görəcəyi bütün işləri qabaqcadan planlı şəkildə qurub sonra icra edəcək. Bu işlərdə İlham müəllimə də, Puşkin müəllimə də, Arzuman müəllimə də uğurlar arzulayıram.”

Sonra Qazaxdan Milli Məclisə deputat seçilmiş, millət vəkili Kamran Nəbizadə çıxış edərək “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədovun hesabat məruzəsini diqqətlə dinlədiyini, burada böyük işlərin görüldüyünü və gələcək planların ətraflı şəkildə vurğulandığını qeyd etdi. Bildirdi ki, “bu işlər bizim ümumi uğurlarımızın tərkib hissəsidir. Mən sözün həqiqi mənasında Birliyin İdarə Heyəti sədrinin, üzvlərinin təşkilatı məsələlərə necə həssas yanaşdığını gördükdə çox sevini- rəm.

Qazax və Ağstafa rayonları bu gün digər bölgələrimiz kimi sürətlə inkişaf edir. Bu inkişafın təməli Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur və bu gün də cənab prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla aparılır. Həmçinin bu iki rayonun icra başçıları Rəcəb Babəşov və Məhərrəm Quliyevə tə-

bu problemin də həll edilməsinə birgə köməkliklər göstərək.”

Sonra akademik Teymur Bünyadov sözü Xalq şairi Nəriman Həsənzadəyə verdi.

Nəriman Həsənzadə qeyd etdi ki, bəzən insan hardasa özünü tək hiss edir. “Adama elə gəlir ki, görü- ləsi işləri tək görəcək. Amma bu gün İlham müəllimin buradakı çıxışını gördükdən sonra gördüm ki, yox tək deyilik. Adam da tək olmayanda daha güclü olur. Mən bu çıxışa qulaq asanda çox sevindim. Böyük planlar hazırlanmışdır. Hər kəsin

görəcəyi işlər aydın formada göstərilmişdir. “Dəli Kür” qəzetinin yaradılmasında mənim də böyük əməyim olmuşdur, qəzetin adını da mən qoymuşam. Bu qəzetdə tarix var. Kaş ki, bu tarixi yazsa biləydik. Vidadi Bayramova da təşəkkür edirəm ki, uzun illər bu Cəmiyyəti və qəzetimizi qoruyub saxlamışdılar. Bir də istərdim ki, Qazağın, Ağstafanın rəsmi qəzetləri “Dəli Kür” qəzeti ilə əlaqəli işləsinlər. Biz bundan sonra da əlimizdən gələn qədər sizinlə bir yerdə olacağıq.”

Daha sonra akademik Nizami Cəfərov çıxış edərək qeyd etdi ki, bu hesabat tədbirinin keçirilməsi çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Yusif İmrayıl Oğlu Aliyev adlı şəxsin şəkli. O qeyd etdi ki, “mən Vidadi Bayramovun çıxışına diqqətlə qulaq asdım və bir anlıq tarixi keçmişə qayıtdım. Nə yaxşı ki, bu işləri görmüsüz. Sizlər gücünüz çatmayan işləri belə görmüsüz. İndi isə yeni dövr gəlir. İlham müəllim bizə izah etdi ki, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi bundan sonra bugünkü standartlarla, bugünkü Azərbaycanın inkişaf tempinə uyğunlaşmaqla fəaliyyət göstərəcək. Yeni müasir idarəedicilik modellərini nəzərə almaqla, yüksək idarəetmə mədəniyyəti ilə hər kəs vəzifə bölgüsü ilə öz işini icra edəcək. Bu da bizdə İctimai Birliyin haqqında böyük əminlik hissi yaradır. Bu cür idarəçilik quruluşunun yaradılması çox gözəl hadisədir. Amma burada maddi vəsait əsas məsələdir. Amma biz burada da əsas hədəf kimi ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin dediyi kimi maddi kapitalı insan kapitalına çevirməliyik. Çətinliklər olsa da, işlər gedəcək, çünki hədəf bəllidir. Bir də mən təklif edirəm ki, Təhsil və mədəniyyət komissiyasına hamımızın çox yaxşı tanıdığı, çox hörmətli AMEA-nın müxbir üzvü Məhəmməd Babanlıın namizədliyini irəli sürürəm. Çünki Məhəmməd müəllim sözün əsl mənasında böyük ziyalı, əsl elm xadimidir.”

Sonra çıxış üçün söz AMEA-nın müxbir üzvü Məhəmməd Babanlıya verildi.

M.Babanlı ilk olaraq 90-cı illərdə vətəndaş, ziyalı mövqeyi sərgiləyərək Qazaxın ağır günlərində cəbhədə, səngərdə olan insanlara təşəkkür edərək onların əməlləri qarşısında baş əyirik, dedi. “Bu işlərin görülməsində mən də əlimdən gələni edəcəyəm. Gənclərimizin təhsilə yönəldilməsi istiqamətində bacardığımız nə varsa edəcəyik.”

Sonra çıxış üçün söz Qazax rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Məhəmməd Aliyevə verildi.

M.Aliyev Qazax rayon İcra Ha-

kimyyəti başçısının salamlarını tədbir iştirakçılarna çatdıraraq İctimai Birliyin fəaliyyətinə uğurlar arzuladı. Qeyd etdi ki, Qazax rayon İcra Hakimiyyəti hər zaman ölkəmizin inkişafına bağlı, dövləti, dövlətçiliyi dəstəkləyən, cənab prezidentə sadıq, onun ətrafında sıx birləşmiş «Qazax» Xeyriyyə İctimai Birliyi ilə birgə işlər görməyə hazırdır. Bunun üçün bizim əlimizdən gələn nə varsa edəcəyik.

Daha sonra əməkdar artist Vəlif Mehərrəmli çıxış edərək Qazax və Ağstafada görülən böyük işlərdən danışaraq, bunun üçün ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevə, I vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya, icra başçısı Rəcəb Ba-

da “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin həyata keçirəcəyi bütün tədbirlərdə yaxından iştirak edəcəklər.

Həmçinin natiqlər İctimai Birliyin maliyyə imkanlarının yaxşılaşdırılması üçün bir sıra təkliflər irəli sürdülər.

Sonra akademik Teymur Bünyadov “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədova və onun müavirlərinə bundan sonrakı işlərində uğurlar arzulayaraq, öz xeyir-dualarını söylədikdən sonra sözünü yenicən İlham Pirməmmədova verdi.

İlham Pirməmmədov sonda bunları dedi:

“Hörmətli dostlar, əziz qazaxlı-

başov təşəkkürlərini bildirdi. V.Məhərrəmli qeyd etdi ki, Birlik öz xeyriyyəçilik işlərini bundan sonra da davam etdirməlidir.

Sonra müğənni Eldar Ələkbərov çıxış edərək bu tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etdiyinə görə əməyi keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirərək «Qazax» Xeyriyyə İctimai Birliyinin görəcəyi bütün işlərdə Birliyin üzvü olaraq hər zaman yaxından iştirak edəcəyini bildirdilər. Yusif İmrayıl Oğlu Aliyev adlı şəxsin şəkli.

Sonra Sərbəst Güleş üzrə Azərbaycan Yığma Komandasının baş məşqçisi Firdovsi Umudov çıxış edərək “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin görəcəyi işlərdə onun yanında olduğunu bildirdi. O qeyd etdi ki, “idman bir elmdir, fəlsəfədir. Buna görə də bu təşkilatın imkanları daxilində də gənclərimizi pis vərdislərdən uzaq tutaraq ölkənin idman kursuna uyğun olaraq sağlam tərbiyələndirmək lazımdır. Daha sonra İctimai Birliyin İdarə Heyətinin digər üzvləri professor Məhəbbət Dəmirçiyeva, Salatın Əhmədli, Labidə Batiyeva çıxış edərək hesabat yığıncağının əhəmiyyətindən danışaraq qeyd etdilər ki, bundan sonra

lar, öz dəyərli vaxtınızı ayırıb “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyinin hesabat yığıncağında iştirak etdiyinizə görə bir daha Sizə, İctimai Birliyin bütün üzvlərinə öz təşəkkürümü bildirirəm. Qeyd edirəm ki, “Qazax Xeyriyyə” İctimai Birliyi İdarə Heyətinin sədri olaraq söz verirəm ki, hər birinizin köməyi və potensialı ilə İctimai Birliyin fəaliyyətini var qüvvəmlə nümünəvi şəkildə həyata keçirməyə çalışacağıq. Çıxış edənlərin hər birinə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Nəzərinizə çatdırım ki, söylədiyiniz bütün tövsiyə və təkliflərin hər birini incələyərək öz fəaliyyətimizdə nəzərə alacağıq.

Tədbirimizə ağısaqqallıq edib, məclisimizi yüksək səviyyədə idarə etdiyinə görə hamımızın sevimlisi, sağlığında qəlblərdə və Qazaxda heykəli ucalmış akademik Teymur Bünyadova öz minnətdarlığımı və təşəkkürümü bildirirəm. Qeyd edirəm ki, gələn il Teymur müəllimin 90 illik yubiley tədbirini də sizlərin yaxından iştirakı ilə həyata keçirəcəyik.

Bir daha hər birinizə dərin təşəkkürümü və minnətdarlığımı bildirirəm.”

Bununla hesabat yığıncağı bağlı elan edildi.

Kamran Nəbizadə "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru təyin edilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("ASK" ASC) yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səhmləri dövlətə məxsus olan "ASK" ASC dövlət əmlakının idarə edilməsinin səmərəliliyini artırmaq, korporativ idarəetmə prinsiplərinə əsaslanan hesabatlılıq və nəzarət sistemini formalaşdırmaq, dövlətə məxsus müəssisələr arasında əlverişli kooperasiya əlaqələrinin yaradılmasına və istehsal potensialının dəyər zəncirinin həllələri üzrə artırılmasına nail olmaq məqsədilə yaradılıb.

Fərmana əsasən "ASK" ASC-də 5 üzvdən ibarət Müşahidə Şurası yaradılıb. Qurumun strukturunun təsdiqini, işçilərinin eməkhaqlarının müəyyənləşdirilməsini və nizamnaməsi ilə Müşahidə Şurasına həvalə edilmiş digər səlahiyyətləri "ASK" ASC-nin

Müşahidə Şurası həyata keçirəcək.

Dövlətimizin başçısının sərəncamları ilə Natiq Əmirov "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasının sədri, Kamran Nəbizadə isə "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru təyin edilib.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin sədri İlham Pirməmmədov və İctimai Birliyin üzvləri yeni vəzifə təyinatı münasibətilə hörmətli millət vəkili Kamran Nəbizadəni təbrik edir, ona yeni vəzifəsinin icrasında uğurlar arzulayırlar.

Əməkdar mühəndis Qasım Abdullayevin 60 yaşı tamam olub

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin üzvü, texnika elmləri doktoru, "Şöhrət" ordenli, Əməkdar mühəndis Qasım İsrail oğlu Abdullayevin 60 yaşı tamam olmuşdur.

"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin üzvü, texnika elmləri doktoru Qasım Abdullayev anadan olmasının 60 illik yubileyi münasibətilə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin üzvləri və İctimai Birliyin bütün üzvləri adından təbrik edib ona can sağlığı, uzun ömür arzulayırlar.

Qasım Abdullayev "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin üzvü kimi hər zaman təsəvvübə zıyalı olaraq daim cəmiyyətin bütün tədbirlərində yaxından iştirak etmişdir.

Qeyd edək ki, "Şöhrət" ordenli, Əməkdar mühəndis Qasım İsrail oğlu Abdullayevin 60 illik yubileyi tədbirinin keçirilməsi "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyinin fəaliyyət planına daxil edilmişdir. Yaxın vaxtlarda tədbirin keçiriləcəyi vaxt və yer haqqında İctimai Birliyin üzvlərinə müvafiq məlumatlar verilecək.

P.S. Əslən Qazax rayonunun Muğanlı kəndindən olan Qasım Abdullayev 10 oktyabr 1957-ci də Tovuz rayonunun Aşağı Quşçu kəndində ziyalı ailəsində anadan olub. Atası Abdullayev İsrail və anası Abdullayeva Nuriyyə bir müddət Aşağı Quşçu kənd orta məktəbində, sonradan isə Muğanlı kənd orta məktəbində müəllim işləmişdir.

Q.Abdullayev Muğanlı kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra 1975-ci ildə Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun yol inşaatı fakültəsinə qəbul olub və 1980-ci ildə oranı körpü və tunellər ixtisası üzrə bitirib.

Qasım Abdullayev emək fəaliyyətinə 1980-ci ildə "Bakimetrotikinti" İda-

rəsində 7 nömrəli Tunel dəstəsində növbə rəisi vəzifəsində başlayıb. O, 1983-1993-cü illərdə "Bakimetrotikinti" İdarəsində sahə rəisi, 1993-1996-cı illərdə "Azertunelmetrotikinti" ASC-nin Xüsusi Təməmləmə İşləri İdarəsinin baş mühəndisi vəzifəsində çalışıb. 1996-cı ildə həmin idarənin rəisi təyin edilib və 1999-cu ilədək həmin vəzifədə çalışıb. 1999-cu ildə "Azertunelmetrotikinti" ASC-nin İstehsalat Texniki Komplektləşdirmə İdarəsinin rəisi vəzifəsinə təyin edilib və 2014-cü ilədək bu vəzifədə uğurla çalışmışdır.

2002-ci ildən Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür. Ailəlidir, 1 oğlu, 1 qızı və 4 nəvəsi var.

Qasım Abdullayevin fəaliyyəti dövründə Bakı Metropoliteninin "Nəsimi", "Azadlıq prospekti", "Dər-nəgöl", "Avtovağzal" və "Əcəmi-2" kimi böyük stansiyaların inşası həyata keçirilmiş və tamamlanaraq əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Bundan başqa "Elmlər Akademiyası" metro stansiyasının tikintisi, Prezident Administrasiyası və Musiqili Komediya Teatr binalarının, Şəhidlər Xiyabanının mərmər üzülük-lərlə üzlənməsi, eləcə də "Həzi Aslanov" metro stansiyasının bəzək-tamamlama işləri, Tovuz şəhərində 2 yeraltı tunel-keçidin tikintisi həyata keçirilmişdir.

Qasım Abdullayev metro tikintisi sahəsində praktik işlərlə yanaşı, həm də

elmi-tədqiqat işləri ilə də məşğul olmuşdur. O, 2001-ci ildə Moskva Dövlət İnşaat Universitetinin aspiranturasına daxil olaraq metro-tunel tikintisi sahəsində elmi tədqiqat işləri aparmışdır. 2003-cü ildə Moskva şəhərində "Xətt boyunca olan qurğularda işin təşkilinin etibarlılığı" mövzusunda dissertasiya işi müdafiə edərək texniki elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almışdır. O, 2008-2012-ci illərdə Böyük Pyotr adına Sankt-Peterburq Polixexnik Universitetinin İnşaat İnstitutunun doktoranturasında elmi-tədqiqat işləri apararaq 2016-cı ildə "Xətt boyu yerləşən qurğuların tikintisinin idarə olunmasının təşkilat-texnoloji etibarlılığının nəzəri əsasları" mövzusunda dissertasiya işi müdafiə edərək Texnika üzrə elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almışdır. Onun yeraltı tunellərin tikintisinin təşkilində təşkilat-texnoloji problemlərin və tapşırıqların etibarlı həll edilməsi ilə bağlı təqdim etdiyi elmi yeniliklər təcrübədə uğurla sınaqdan keçirilmişdir.

Q.Abdullayev Azərbaycan Respublikasında metro-tunel tikintisi sahəsində yeganə elmlər doktorudur. Həmçinin o, 2007-2011-ci illərdə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuş və Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri Universitetində bakalavr və magistrələrə mühazirə oxumuşdur.

Qasım Abdullayev metro-tunel tikinti inşaatı sahəsində gördüyü işlər ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən də yüksək qiymətləndirilmişdir. Belə ki, 2007-ci ilin noyabrın 5-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Şöhrət" ordeni, 10 aprel 2017-ci il tarixdə isə Qasım Abdullayev Azərbaycan Respublikasında tikinti kompleksinin inkişafında xidmətlərinə görə "Əməkdar Mühəndis" fəxri adı ilə təltif edilmişdir.

Məhəbbət Dəmirçiyeva - 60

Professor Məhəbbət Dəmirçiyevanı 60 illik yubiley münasibətilə təbrik edirik

Bu günlərdə "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin üzvü, Bakı Dövlət Universiteti Müklü hüquq kafedrasının müdiri, hüquq elmləri doktoru, professor Məhəbbət Dəmirçiyevanın anadan olmasının 60 ili tamam olmuşdur.

M.Dəmirçiyeva 10 noyabr 1957-ci ildə Qazax rayonunun Daşsalahlı kəndində anadan olmuşdur.

Professor Məhəbbət Dəmirçiyeva ömrünün gözəl illərini elmə, təhsilə, gənc nəslin təlim-tərbiyəsinə həsr etmişdir. Onun əsas elmi tədqiqat sahəsi ailə hüququ və mülki hüquq sahəsinə aid olduğundan onu cəmiyyətdə, sosial sferada daha yaxşı tanıyırlar. O, mütəmadi olaraq mətbuatda, televiziya və radioda tez-tez çıxışlar edərək sadə vətəndaşların üzləndikləri problemlərlə bağlı qanunvericiliklə tənzimlənən məsələlərdən danışır, ona ünvanlanan çoxsaylı suallara və problemlərə aydınlıq gətirir.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi digər dövlət qurumları ilə və ölkədə fəaliyyət göstərən QHT-lərlə birgə proqramlar hazırlayıb layihələr həyata keçirir. Bu tip layihələrin və proqramların həyata keçirilməsi zamanı hüquqi məsələlərdə, elmi mülahizələrdə daim öz kömək və məsləhətlərini əsirgəməyən professor Məhəbbət xanım Dəmirçiyeva hər zaman öz aktivliyi ilə fərqlənən alimlərdən olub.

60 illik yubiley münasibətilə professor Məhəbbət Dəmirçiyevanı "Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi İdarə Heyətinin və İctimai Birliyin üzvləri adından təbrik edir, ona can sağlığı, uzun ömür və yaradıcılıq uğurları arzulayırlar.

Şərəfli alim ömrü

P.S. Məhəbbət Dəmirçiyeva 1964-1974-cü illərdə

Daşsalahlı kəndində 1 №-li orta məktəbində oxumuşdur.

1976-1981-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsində təhsil almışdır.

1981-1987-ci illərdə Türkmənistan SSR Nebet-Daq şəhərində gənc mütəxəssis kimi çalışmışdır.

O, 1996-cı ildə Tbilisi Dövlət Universitetində «Ailədə uşaqların tərbiyəsinin hüquqi və sosial problemləri» mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə edərək hüquq elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

2003-cü ildə yenidən Tbilisi Dövlət Universitetində «Azərbaycan Respublikasında nığah hüquq münasibətlərinin aktual problemləri» mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir və 2008-ci ildə isə AR Prezidenti yanında AAK-sı tərəfindən nostrifikasiya olunmuşdur.

Hal-hazırda Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin Mülki proses, əmək və ekologiya hüququ kafedrasının professoru vəzifəsində çalışır.

Ailəlidir, 2 övladı var.

"Qazax mahalının alimləri" kitabının təqdimatı Qazaxda və Ağstafada keçirilmişdir

Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialında "Qazax mahalının alimləri" kitabının təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev, Qazax Xeyriyyə İctimai Birliyinin üzvləri, Bakıda yaşayan qazaxlı ziyalılar iştirak ediblər.

Filialın direktoru, professor Vüsat Əfəndiyev təqdimat mərasimini giriş sözü ilə açaraq tədbirin məqsəd və əhəmiyyətindən danışdı.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı R.Babayev Qazaxın ziyalıları rayonunu olduğunu qeyd edərək belə bir kitaba böyük ehtiyac olduğunu bildirdi. O, "Qazax mahalının alimləri" kitabının nəşr olunması münasibətilə müəllifləri və bütün ziyalıları təbrik edib, Qazaxın elm adamları, ziyalıları haqqında bundan sonra da belə dəyərli kitabların yazılacağına əmin olduğunu bildirdi.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Qazax zona filialının sədri, Əməkdar incəsənət xadimi, şair Barat

Vüsal kitabın mühüm əhəmiyyət daşıdığından söz açıb.

Kitabın müəllifləri – Salatin Əhmədli və Rövşən Babanlı çıxış edərək bildirdilər ki, "Qazax mahalının alimləri" zamanın tələbindən yaranan bir ensiklopedik məlumat mənbəyidir. Gələcək nəsillər onun əsasında Qazaxda anadan olmuş elm adamları haqqında bilgi əldə edə biləcəklər.

Sonra ziyalılardan professor

Məhəbbət Dəmirçiyeva, Rüstəm Kamal, Hüseyn Xəlilov, Nəvəvan Dəmirçioğlu, Rafael İncəyurd, Zəməddin Ziyadoğlu və başqaları çıxış edərək kitab haqqında öz fikirlərini və xoş arzularını bildirdilər.

Sərbəst güləş üzrə Azərbaycan yığma komandasının baş məşqçisi Firdovsi Umudov ensiklopedik məlumat almaq üçün kitabın mühüm əhəmiyyəti olduğunu deyib.

Milli Məclisin deputatı Ülviyyə Ağayeva öz çıxışında Qazaxda elmə, təhsilə böyük diqqət və qayğı göstərildiyindən söz açaraq kitabın məhz bu zəmində ərəşə gəldiyini qeyd edib. Bildirib ki, Qazax rayon İcra Hakimiyyəti başçısının bütün sahələrlə yanaşı, təhsilə və elmə qayğı ilə yanaşması rayonda bu sahənin də inkişaf etməsinə böyük bir təkan verib.

Rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Gulayə Həsənova çıxış edərək "Qazax mahalının alimləri" kitabını ərəşə gətirdiklərinə görə müəlliflərə minnətdarlığını bildirdi.

15 noyabr 2017-ci ildə Ağstafa şəhər "Yazıçılar Evi"ndə Salatin Əhmədli və Rövşən Babanlı'nın müəllifi olduğu "Qazax Mahalının alimləri" kitabının təqdimatı keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə Ağstafa rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Lalə Eyyubova açaraq "Qazax Mahalının Alimləri" kitabının ərəşə gəlməsində

əməyi olan hər kəsə minnətdarlığını bildirdi.

L.Eyyubova kitabın əhəmiyyətindən danışaraq bu cür əyani vəsaitlərin gələcək nəsillər üçün böyük bir tövə olduğunu bildirdi. Sonra rayon Ağsaqqalar Şurasının sədri Firdovsi Heydəri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Qazax Zona filialının sədri Barat Vüsal, professor Məhəbbət Dəmirçiyeva, professor

Rüstəm Kamal, fəlsəfə doktoru Nəvəvan Dəmirçioğlu rayon ziyalıları Qalib Cəfərov və digərləri çıxış edərək alimlərimizdən bəhs edən bu kitabdən və ümumilikdə ölkəmizdə biliyə, elmin inkişafına, alimlərə göstərilən yüksək dövlət qayğısından bəhs etdilər. Öz növbəsində kitabın müəllifi Salatin xanım Əhmədova da çıxış edərək hər kəsə təşəkkür etdi.

Yurdunu kim sevmirki? Beşikdən, göz gördüyünü dərkdən başlanan Vətən sevgisinin ilkin nostalgisi, onun zaman-zaman artan, ana laylası ilə, ətraf mühit görüntüləri ilə tamamlanan yaddaş saxlanıcı kimin üçün hər şeydən öte deyilki? Fərqli ömür yaşamışlarımız, fərqli tale sahiblərimiz isə bir ayırdı. Aslan Kəmərlinin yurd, el-oba, torpaq, vətən aşığı olması, nəhayət fədaisi, şəhidi olması hər kəsə bəllidi. Bu payız 75 yaş olacaqdı. Ahılvari, pıranı yaşı. Amma Aslanı qocalıb qartımış, saçı dümağ ağarmış və ya tökülmüş, üz-gözünü qırış basmış halda heç təsəvvür etmək olmur. Ya da istəmirsən. Aslan elə yaddaşımızdakı Aslandı. 1942-nin noyabrında Kəmərlidə doğulmuş, 1992-nin oktyabrında 50-sinə çatmağa bir neçə gün qalmışda dünyasını dəyişmiş Aslan. M. Qorki adına Moskva Ədəbiyyat İnstitutunun məzunu olmuş, onlarla kitabın, çox sayda publisistikanın müəllifi kimi tanınmış, bir sıra mətbuat orqanlarında, sonda isə Qazaxda Azərbaycan qəzetinin bölgə müxbiri kimi çalışmış, Qazax Xeyriyyə Cəmiyyətinin sələfi olan Kəmərlili Xeyriyyə cəmiyyətinin təsisçisi və cəmiyyətin ilk sədri olmuş Aslan. Nə isə... İndi onun səxsiyyətini və sənətini elat anlayışına istinadən müəyyənləşdirən böyük dərd böyük sevginin böyük itkisidir düsturunun, hökmünün təsdiqinə varaq.

Aslan Kəmərlinin könlünə yurd sevgisi əvvəla genindən gəlir, ötəndə kəndinin coğrafiyasından, dedə yurdunun kənddə yerləşdiyi məkandan və nəhayət yaxın cənnət meşələrlə - Qılınckəndi, Vələsdi, Batdaxlı, Cəyvid, Baş kalafa, Dərəbəyli, Hayvalı, Xanımın bulağı, Calax və başqa yaylaqlarla müntəzəm təmasdan və bu təmasın nəinki həyat tərzinin tərkib hissəsinə, hətta həyat tərzinin özünə çevrilməsindən yarırdı. Bu sevgi bizim incəliklərin, xüsusən, qayıb meşələrin lap ətəyində, bir addımlığında məskunlaşan kəmərlilərin hamısındadı.

Aslan Kəmərlidə isə bu sevgi və sevdə, bağlantı sonsuzluğa, ilahi zirvəyə qalxdı, görüntülü oldu. Görüntünü isə Aslan Kəmərlinin istedadı ortaya qoydu.

İlkinə ağılıma gələn qaydanı xatırladanda da elə buydu. Sevdalı könül və istedad deyilən iki nöqtə dünya deyilən müstəvidə tale xəttini yaratdı. Aslan Kəmərlinin tez qırılan, ancaq yaddançıxmaz tale, yığval xəttini...

Sevgi şeirə işıqlı enerji verir. Dərd şeirə od qoyar.

Nə yazıqlar ki, böyük sevginin mənbəyini itirib də, böyük dərdin mənbəyinə urcah olduq!

Yurda bağlı ömür: Ölümün ölümsüzlüyü

Yəqin razılaşırsınız: insanın gözündən, könlündən keçib yaddaşı formalaşdırın ətraf mühit insanın daxili orqanına çevrilir və zədələnsə, insan xəstələnə, kəsilib atılarsa məhv ola bilər. Aslan Kəmərlinin sevgisini, eşqini, ruhunu, varlığını müəyyənləşdirən əsas mənbənin- Qılınckəndinin hələtindən kəsilib atılma ağrısının kəsilməmiş bədənin verdiyi fəsadlardan nə fərqi var ki?!

Ayağı altına baş qoymalıyam,
Gözümdə Məkkədi, Qurandı kəndim -

düşüncəsinin sahibindən nə gözləməliydik ki?!

İndi Aslan Kəmərlinin insan taleyində, şair taleyində dediyimiz məqamlarla bağlı yaradıcılığının saldıdığı izə diqqət yetirək. Onun yurda bağlı şeirlərində üç əsas istiqamət var.

-yurdun insanına, ləhcəsinə, adətine vurğunluq,

-təbiətinə bağlılıq, təsvir, poetik tablolar,

-təbiətdə dinamikanın tərənnümü.

Və bütün bunların böyük qismi, ansamblları yaddaş toplusu, nastolji duyğular toplusudur. Nümunələr göstərməkdən öncə bir məsələ də vurğulanmalıdır ki, Aslan Kəmərlili hələ meşələr özümüzə olanda da hər yaşdan gəriyə- uşaqlığına, yeniyetməlik illərinə, həmin illərin kəndinə boylanıb, həm xoş xatirələrini, həm də artıq zamanın aşladığı məkanda ömrün itkilərini yana-yana, kövrələ-kövrələ yazıya gətirirdi.

Yenə uşaq olum,
Hər səhər çağı
Bürünüm çöllərdə dumana, çənə,
Meyvəli bağlara kəsilib yağdı,
Arxamca teylənsin Xeyransa nənə.

Gəlsin Qocakəndən səsim, sorağım,
Bir zoğal çubuğu qılincim olsun.
Çiyələk - naharım,
Kaha - yatağım,
Palıdın yarpağı balıncım olsun.

Külək məni qovsun,
Mən qaçım ondan,
Çəkilib ormanlı Cülyəyə doğru.
Enim kəndimizə söküləndə dan,
Girim pəncərədən anamdan oğrun...

Bunlar ömrün təbii əlçatmazlandı. Ya da:

Dolandım dağları, gəzdim aranı,
Çöllərin qızaran yanağı oldum.
Arıçı Mahmudun, çoban Qurbanın,
Meşəçi Musanın qonağı oldum.

...İmrani, Şerifi başıma yığdı,
Nə qədər çapmışam qarğı atımda...

...Arxadan gizlicə yanaşdı mənə,
Çəliklə vurardı Süleyman əmim.

Burda etdiklərini danışdı, başqa şeirlərdə gördüklərini xatırlayır:

Aşiq Calal cazı zilə çəkərdi,
Qarşı dağlar səs alardı səşindən.
Otuzluq lampada öləziyərdi,
Mağarı titrədən zəngüləsindən.

...Mağarın söhbəti hey aşıb-daşar,
Keşşin əməli dilə düşərdi.
Adamlar bir az da mehribanlaşar,
Obamız bir az da kərəmləşərdi...

Bu yazıda məqsəd şairin yaradıcılıq məziyyətlərinin qatlarını, sənətkarlığının xüsusiyyətlərini arşdırmaq deyil, SONA - ağırlı və şanlı sona çıra tutan ƏZƏLİN fraqmentlərini, detallarını görkləməkdir:

Tez ol, Musa dayı,
Oğlun sağ olsun,
Sümüyümə yaman düşüb, bir də çal.
El-oba yanında üzün ağ olsun,
Cavanlar tərpeşir, bir az zildə çal.

Yaman məqamıdır dirə-döymənin,
Kürəklərdə kəmərlər çatlayar yenə.
Yusif şığıyanda yazıq Löymənin
Dodağı ortadan patlayar yenə.

Dilləndir zurnanı, cəngi çal, cəngi,
Bu hava yaraşır obaya, kəndə.
Yenə ayağını kəsir üzəngi, -
Kəhəri cövlana çəkib ləşgəndər.

Bu atı heç zaman İncə elində,
Cıdırda bir dəfə keçən olmadı.
Nə oğlan evində,
Nə qaz evində
Qırağı yelənli örpək qalmadı.

Yalmanına siğal çəkib murazdan,
Gözlərindən dönə-dönə öpəydim.
Yəhərimə naxış vurub qotazdan,
Tellərinə müşgü-ənber səpəydim.

Az qalır sıçraya ulduza, aya,
Yüyənə ağızında gəmirir, didir.
Elə çal,
Sədəsi düşsün obaya,
Desinlər, bu hava kəhərindir.

...Gah sevinc arayır,
Gah kədər məni,
Hələ düşməmişəm eşq həvəsindən.
Elə ovsunlayıb bu kəhər məni,
Ayrıla bilmirəm cazibəsindən.

Üzünü Qoşa dəyirmanına tutub:

Köçdən sonra yurdda qalan
Qara ocaq daşısanmı?..

Hanı indi o yığnağın,
Kəsilibdi ağnağazın...

Nə dolanır indi bu pər,
Nə növbədə durur Yeter,
Nə şəllənir Gödək Cəfər,
Şahad yoxdu, susub yaman
Qoşa dəyirman.

Adıçə dəyirmanın uçub-dağılmasını ürəyinə salan şair o boyda dağların-dağların itkisinə necə dözməliydi ki?!

İndi bircə bəndin çəkdiyi klipə baxaq:

Zirvələrdən bulud axar dərəyə,
Cüyür qaçar, yaxın düşməz bərəyə,
Bir qulaq as göydə çaxan nərəyə-
Meşələrə bahar fəslə gələndə.

Və yaxub kəndin bircə bənddə çəkilmiş dan üzü tablosuna baxaq:

Bulud yorğanına girər ulduzlar,
Oyanar yuxudan ağ kəpənəklər.
Bulağı yuxudan oyadan qızlar
Evlərə dönərlər dolu sənəklər.

Köç dala qayıdanda qeyri-adi nisgil qarışıq sevincin, bir qədər də həsrət yüklü ovqatın, o kövrək ayrılığın yaşantılarını dağlarda, yaylaqlarda olanlar bilir:

Eymələr doldurub qaymağı, yağı,
Çəkilib üstündən daha yığnağı.
Sükuta qərç olub Çayqoşan dağı,
Qar düşüb yaylağa, boran vaxtıdı.

...Dağ yolu yenə də haraylı-haylı,
Çobanın dilindən düşmür gəraylı.
Köç enib yaylaqdan sovuqlu-paylı,
Saralıb gül-çiçək, aran vaxtıdı.

Yəni, demək istəyirəm ki, belə ömür yaşamışdı, yaşantılarını beləcə şeirə çevirmiş elə bir qəlbün yiyəsiydi o. O boyda adı çəkilən meşələr gözümlə görə-görə, ağılımız kəsə-kəsə elimizdən alınıb erməniyə verildəndə hayqırtılardan sonra Aslanın ürəyi nə qədər döyünə bilirdi o qədər döyündü və döyündüyü müddətdə bu itkinin ağısını, fəryadını, hüznünü, ahını-amanını şeirə gətirdi.

Onun qısa ömrünün və yaradıcılığının bir parçasını ehtiva edən və diqqətinizə çatdırmağa çalışdığım yuxarıdakı bəndlərin, misraların işığı, enerjisi şair könlünün ilahi sevgisini anlatmaq, yaşantısını yaşatmaq cəhdidi.

İndi şərh-siz-filansız müxtəlif ardıcıl şeirlərindən misralara diqqət verək:

Bəxtim üstə olan çiçək
Soldu, anam, soldu getdi.
Şimal səmtədən əsən külək
Ləçəyini yoldu getdi...

Yurd yerini itirmişəm,
Haray, ellərim haray.

Gözlərimin yaşı yanır,
Ürəyimin başı yanır,
Yurd yerinin daşı yanır,
Haray, ellərim haray...

Bu torpağın, bu obanın
Oğlundan uman yeridi.

...Bu cərgənin ön sırası
Kəmərlili Aslan yeridi.

Solum gedib sağım gedib,
Göy dağda yığnağım gedib.
Qaragöz torpağım gedib,
Daha mənim nəyim qalıb?

...Aslan deyir al canımı -
Daha mənim nəyim qalıb?

Qılınckəndi, unutma sən
Aslan kimi balan olub.

Bunlar şairin tərcümeyi-halında ömrün 84-92 arasının misraları deyilmidi?!

Aslan Kəmərlinin istəyi, sevgisi, itkisi, ağrısı, dərdi, hüznü hamımızın ümumiləşmiş sevgimiz, itkimiz, dərdimizdi. İntəhası, bu sevgini, bu itkini, bu dərdi onu kimi bu qədər ürəyinə salmaq, yazıya gətirmək, ölümün üstünə yerimək hər kişinin işi deyil. O, Aslan Kəmərliydi!

Son vaxtlar hər Bakıya gəlişində Dəmir yolu vağzalının həndəvərində, Səməd Vurğunun heykəlinə yaxın bir yerdə- köhnə bir çayxanada görüşürdük onunla. Söz əhli olan bir qrup dostları, həmkarlarında başında cəm olurdular. Hər dəfə bir xırda-xırda, şirin-şirin yaxınlıqdakı kafeyə çəkilməyimiz də də var idi.

Arada bir xeyli görünmədi. Bilirdim ki, bir

ayağı Qazaxda olanda (həm də kənddə), bir ayağı da Bakıda- qızların yanında olur. Mənim də tədbirlərə, bir sıra qayğılara başım qarışıq olduğundan görüşümüz azacıq seyrəlmişdi. Demək olar ki, Qazaxda, Bakıda tədbirdən tədbirə üz-üzə gəlirdik. Hər dəfə zəngləşəndə səhhətindən gileylənirdi. Bu yaxınlarda ustad şairimiz zəng vurub dedi ki, ay İncəyurd, hardasan, niyə adası itirib-axtarmısan? Bəs, ayaqlarım sözümə baxmur. Gəzə bilmirəm. Ürəyim səni istədi. Nərimanovda- qızım gildəyəm. Gəl görüşək.

Getdim. Hikmət də ordaydı, kürəkənləri də. Nəvələr də başında cəm idilər. Xeyli söhbət elədik. Zarafatlaşdıq, eyni açıldı. Özünü çax tutur, gümrəh görsənməyə çalışırdı. Amma gərginliyini gördükcə içim göynəyirdi.

Bu şeirləri də onda verdi. Gör nəğayırırsan, hara verə bilirsən- dedi. Üzümə baxdı. O baxışlar yaddaşıma çöküb heç vaxt göz önündən getməyəcək baxışların səssiz harayına çevrildi. Dedim, ay ustad, bizdən ötrü dünyanın ən böyük, ən nüfuzlu, ən doğma qəzeti "Dəli Kür"dü. İnşallah, gələcək nömrəsində oxuyarıq bu kövrək şeirlərini. Özündən muğayət ol, darıxma, dedim. Yaxşı eləyirsən vida şeirləri yazırsan. Onda adamın ömrü uzanır, dedim.

Dedim və içimdə üzümü Allaha tutdum ki, noola, eşitdiklərim, gördüklərim, ağrıları acılar yalan ola, Ələddin İncəli üzün 90-na həyat eşqli nəğmələrinə yazsa. İncə-Qazax-Bakı yollarını yora-yora, gəzə-gəzə yazsa.

Kaş ki...

Rəfail İncəyurd

Ələddin İNCƏLİ

Balalar, qızlar

Sağ olsun hər biri ağır məqamda
Qaldılar qayğıma- balalar, qızlar.
İstərlər əcəlin sərt caynağından,
Məni sağ-salamat alalar qızlar!

Həkimlərdən kömək gözləyir Hikmət,
Dava-dərmanları izləyir İsmət!
Hələ öz sözünü deməyib qismət,
Tale- bir arxayın olalar qızlar!

Aygünlə, Zümrüddü evdə baxanım,
Nazimdi yapışib parka çıxanım.
Nə Lamka rahatdır, nə Humay xanım,
İstəmirilər səs-küy salalar qızlar!

Mənim gül qızlarım kövrək qızdılar,
Demə bir- birinə baxıb qızdılar!
Düz otuz ildi ki, anasızdılar,
İstəmirilər mənsiz qalalar qızlar!

Nərmin, Nərgiz, Ömər deyib-gülələr,
Fərid, Barış, İnci qonaq gələlər.
Şaiq, Tural sərvət tapıb bölələr,
Kim istər saralıb-solalar qızlar!

Hazırdı hər biri köməkdən ötrü,
Sanki yaranıblar əməkden ötrü!
Raufa, Bəhlula deməkdən ötrü,
İstərlər şad xəbər alalar qızlar!

Şad xəbər eşiqinə məclis quralar,
Camal, Aydın qızıb badə vuralar!
Yenə hal soruşub əhval soralar,
Əzəlki şənliyi bulalar qızlar!

Səhhətim hamının kefini pozur,
Ağrımı hərəsi bir yerə yozur!
İncəli, tezliklə qalx, ayağa dur,
Bəlkə gülüb, əl də çalalar qızlar!

24.09.2017

Barat Vüsala Məktub

Mən getdim, ay Barat, salamat qalın,
Ulu Tanrıma əmanət qalın!
Hər uçmaq istəyən bala tər lana,
Ustad tək verin qol-qanad, qalın!

Var olsun, ay Barat, mərd Qazağımız,
Görməsin nə bəla, dərd Qazağımız.
Dörd min müxənnətə sərt cavab verir,
Cəmi cümlətəni dörd Qazaxımız.

Mərdlər obasıdı İncə dərəsi,
Məşhurdu aləmə bəndi-bərəsi.
Bir ordu qaytarar ayağa qalxsa,
İncəli deyilən elin nərəsi.

Mən öz dövrənimi sürüb, gedirəm,
Yaxşını-yamanı görüb gedirəm.
Əhli-qələmlərə rəhbərlikdəki
Estafeti sizə verib gedirəm.

Çarlarla vuruşub hər qaçağımız,
Bizim Kərəmimiz, Hacı Tağımız.
Elini, adını gözləyib daim,
Hər "mən" deyənimiz, hər qoçağımız.

Gözləsin Aveyi Daş Salahlımız,
Görməsin dərdi-qəm, yaş Salahlımız.
Vurğun səviyyəli bir böyük dahi,
Yetirsən yenə də kaş, Salahlımız.

Şıxlı unutməsən dəftər-qələmi,
Becərəni tapılar lobya-kələmi.
Qələmi dünyaya tanıdan gördük,
Bu obadan olan neçə lələmi.

Xanlıqlar qədimdi, Alpud qədim,
Ayrım dərəsini necə gizlədim?..
İki Kəsəməndi mərdlər oylağı,
Mən də cavanlara bunları dedim.

Tatlı, Köhnə Qışlaq, Həsənsu, Poylu,
Qədim yurdlarımdı əsilli-soylu.
Göz ol cavanların tərbiyəsinə,
Nə bilir dünəni hər təzə toylu?

Bilirsən bunları özün, ay Barat,
Əvvəlki ilhamla yenə yaz-yarat.
Sənin çox döyüşlər görüb gözlərin,
Döyüş yollarında bürüməz Qırat.
Qalın sağ-salamat, əziz qardaşım,
Bağışla sən məni ağrıdı başım..

27.09.2017

Şair Rəfail İncəyurda

Şən olsun şənliyi bizim İncənin,
Həmişə şən görün-şən İncəmizi!

Günəşi boylansın Aveyin üstən,
Örtməsin six duman-çən İncəmizi!

Təmiz sularından bol-bol içmişik,
Dərə-təpəsindən sürüb keçmişik.
İkimiz də onu ləqəb seçmişik,
Sənə verib getdim mən İncəmizi!

İncəliyəm, sevdim pak dərəmizi,
Cənnətə tək bildim-tək dərəmizi.
Doymadan edirəm tək dərəmizi,
Vəsf elə doyunca sən İncəmizi,
Həmişə şən gördüm şən İncəmizi!

30.09.2017

Bacoğlu Kamranın oğlu İsmayılın sünnət toyuna

İsmayıl:

İsmayılın gördün kiçik toyunu,
Böyük toyunu da görəsən, bala!
Ömür-gün yoldaşın, sevdiiyin qızla,
Ən uzun bir ömür sürəsən, bala!

Kamrana:

Nər kişi olasan ata soyunda,
Qalib görünsən hər bir oyunda.
İsmayıl balanın böyük toyunda,
Mərdənə köksünü gərəsən, bala.

Nənə-babasına:

Ay Mahirə bacı, Muxtar dayoğlu,
Qoşa dayanarsız böyük toyda da.
Çəkile şişlərə qurbanlıq toğlu,
Gələ məclis coşa, gələ toy dada.

30.09.2017

Məclisin masabəyisi şair Mübariz Qaragözlüyə

Çatdımı təbrikim məclis əhlinə,
Mülfət oldumu can-ciyərlərim?
Çatdıra bildinsə, şair Mübariz,
Öpər dodağından öz şeir pərim.

Mən də o kənd üçün çox darıxmışam,
Mümkün deyil gedəm ağır halımda.
Yoxdu çıxış yolum, lap karıxmışam,
Bu sirr tək qalacaq öz xəyalımda.

Deyirəm, bağ-bağçam quruyacaqmı,
Halı nə olacaq mənsiz qalanda?
Bir kimse bulağı qoruyacaqmı,
Qayğı göstərəcəkmə yaz açılında?

Şübhələr başımı qatdı, ay şair,
Əlləşib özümü əldən salmışam.
Yəqinki el-oba yatdı, ay şair,
Təkcə bu evdə mən oyaq qalmışam

Əlqərəz, ay şair, fənadi halım,
Çıxa biləcəmmi bu burulğandan?
Xeyallar içində qeyli-qaldayam,
Soruşa bilmirəm, üzgün candayam.

30.09.2017

Üç nəfər İncəli Şairə Mübariz Qaragözlüyə, Məzahir Yaquba, Kazım Kazımlıya.

Ay Mübariz, ay Məzahir, ay Kazım!
Mən də getdim artıq, sizlər sağ olun.
Yaşayın, gedənlər yaddan çıxmasın,
İncəyə hərəniz bir dayaq olun.

Yad edin Akifi, Ağamalını,
Aşiq Avdısını, həm Cəlalını.
Gözləsin hər oba yamac-yalını,
Sərrast-sərvaxt olun, siz oyaq olun!

İncənin adına ləkə düşməsin,
Heç kəsin qəlbi də şəkə düşməsin.
İncəli deyir ki: yekə düşməsin,
Hərəniz nur saçan bir çıraq olun
Gözəl yurdumuza bir dayaq olun.

30.09.2017

Mən səni gördüm

Kənddə yaşayanda, Zahid əmoğlu,
Hamıdan xeyirxah mən səni gördüm.
Hərəniz bir ovuc suç-günahı var,
Mən sucsuz, bigünah bir səni gördüm.

Layiq bir oğulsan molla nəslinə,
Qohuma, qonşuya canı yanansan.
Çünki sən hər şeyi başa düşsənsən,
Çünki sən hər şeyi yaxşı qanansan.

Bir baban İsmayıl, bir baban Şərif,
Hər iki mömünə layiq nəvəsən.
Özün də zərifsən, qəlbin də zərif,
Ən azı yüz yaşa, sağlam canla sən!

01.10.2017

Köçüb gedəydim

Sağlam canım ola, Qazaxdan kəndə,
Özümə dost-həmdəm seçib gedəydim.
Salahlı elində dayanıb bir az,
Xanların çayını içib gedəydim.

Çatmamış İncəyə, elə-obaya,
Baxaydım dağlardan o tay-bu taya.
Hürmələk nənəyə, Mahmud babaya,
Rəhmət deyə-deyə keçib gedəydim.

Baxaydım İncəyə, yurda son kərə,
Qala yaddaşımda hər xoş mənərə.
Bahar yamaqlara gül-çiçək sərə,
Bunları görəydim, köçüb gedəydim!

02.10.2017

Bileydim

Ay Allah-Təala, imkan verəydin,
Bir qalxıb ayağa, gəzə bileydim!
Şeir meydanında at oynadaydım,
Sözün ümmanında üzə bileydim!

Verəydin ellərə könül varımı,
Vəsf edib anaydım mərhum yarımı!
Düşməne tuşlanan misralarımı,
Poladdan tökülmüş nizə bileydim!

İllər talan etdi-talan ömrümü,
Gül kimi açılıb solan ömrümü.
Şair Ələddinəm, qalan ömrümü
Zarafat bileydim, məzə bileydim!

09.09.2017

Əlvida Dünya!

Əlvida, gözəl Dünya,
Əbədi-əzəl Dünya!
Yolundan çıxmaqdasan,
Yoluna düzəl, Dünya!

Əlvida, sirlə Dünya,
Sirlilə-sehirlilə Dünya!
Kirlilər kirləndirib,
Paklaş a kirlilə dünya!

Əlvida, dərddə Dünya,
Mərdli-namərdli Dünya!
Sərtin çoxdu, yumşağın?
A xeyli sərtli Dünya!

Sən də bəzən olursan
İki-üç üzvlü dünya!
Əlvida, sözlü Dünya,
Qızıl öküzü Dünya!

02.10.2017

PS. Olmadı. Əzrail həzrətləri aman vermədi. Ələddin İncəli min illərin karvanına, gedərgəlməzinə qoşuldu da getdi. Getdi ki, xatirələr səltənətinin sultanlarından biri olsun. Tərki-fəna oldu ki, əbədiyyətdə haqq olan yerində bərqərar olsun.

Min rəhmət, Ustad!

ZİYARƏTGAHA ÇEVİRİLƏN MƏZAR

Səməd Vurğun, İsmayıl Şıxlı, Məhəmmədəli Qazaxlı, Aşıq Ədalət eyni simanın sahibləridir. Üz cizgilərinə ilk nəzər yetirən insan onları doğma bilir. Hər birində Türk cizgiləri daha qabarıq görünür.

Pəhləvan Ramiz Tağıyev

Bəli, bu danılmaz bir həqiqətdir. Həm də görünən həqiqət. Adları çəkilən dörd Qazaxlı ilə nəinki Qazaxlılar, bütün Türk dünyası fəxr edib hər zaman.

Dədə Ədalət Türk Dünyasının sonuncu azman ozanı idi

Sentyabr ayının 14-ü axşam tərəfi sosial şəbəkələr, televiziya kanalları, 7-dən 77-yə hər kəs Dədə Ədalətin haqq dünyasına qovuşmasından yazdı. Hamı gözü yaşlı idi. Dəyərli bir sənətkarı itirmək asanlıqla qəbul olunan hal deyildi. Bu göz yaşlarında bir qürur da var idi. Bu millət qüruru idi. Sənətkara millət dəyər verirsə demək o sənətkar heç zaman ölü sayılmaz. Millətin dəyər verdiyi sənətkar yaşadığı ömrü boşuna yaşamamış deməkdir. Aşıq Ədalət də Tanrı tərəfindən ona bəxş edilən ömrü boşuna yaşamamışdır ki, xalq Dədəni son mənzilə böyük izdihamla yola saldı.

Hamımıza məlum olduğu kimi Dədə Ədalət 1939-cu ildə qədim Qazax torpağında dünyaya göz açmışdır. Atasını pınəci Məhəmmədəli de adı pınəçilərdən olmayıb. Elə sazın sirlərinə də öz atasının ifa etdiyi saz havalarından yiyələnib. Heç bir ustad yanında dərslər almıyan Aşıq Ədalət Haqqdan dərslər almışdı. İlahi vergisi idi onun sənəti. Mizrab sazı toxunanda saz dilə gəlib danışdı. Orkestr ifa edirdi sanki. Oxuyurdu, həm mələhətli, həm də avazlı bir səslə. Ancaq bu səs onu sevməyənlərin, sənətinin paxıllığını çəkənlərin yuxusunu eşşək çəkmişdi. Min bir hiylə ilə Dədə Ədalətin səsinə batırmağa çalışırdılar. Müəyyən mənada hiylələri baş tutmuşdu. Məclislərin birində Dədənin səsinə qənim kəsilməyə nail olmuşdular. Çox təəssüf ki, biz o səsi eşidə bilmədik. Bilmirəm bəlkə uzun illər sonra onun boğazında yaranan amansız xərcəng xəstəliyi də elə o hiylənin, o torun vurduğu sonuncu zərbə idi aşıq sənətinə. Bacısı Firəngiz xanım yanıqlı-yanıqlı danışır: "Ədalət elə oxuyurdu, elə oxuyurdu ki... Anam danışırdı ki, Ədalət oxuyanda quşlar qanad salıb Ədaləti dinləyirdi. Sonra qardaşımın səsinə gözü göturməyənlər zəhərlədilər. Ancaq buna baxmayaraq Ədalətdə olan sənət eşqini öldürə bilmədilər. Ədalət saz ifa edəndə onun oxumadığı heç hiss olunmurdu. Qardaşımın səsinə alsalar da, sənətini ala bilmədilər. Axı qardaşım haqq vergili aşıq idi."

Ziyarətə çevrilən məzar

Dədə Ədalətin dünyasını dəyişmə xəbəri çoxları kimi mənə də sarsıtdı. Gözlənilməz xəbər oldu. İnanırdım ki, Dədə sağlığına qovuşacağı tezliklə. Özünün də tezliklə sağalacağına böyük ümidi vardı. Övladlarının danışdığı kimi: "Atam həyat eşqi insan idi. Qəti ağılına gətirmirdi ölümü. Türkiyəyə getdi, oradan qayıdanda böyük sevincə qayıtmışdı. Deyirdi yayda sizi dağlara, sərin bulaqlara qonaq edəcəm. Ölümü qəti yaxın qoymurdu."

Dədə Ədaləti Qazağa apardılar. Sonuncu dəfə Qazax səfərinə çıxdı o gün Azman Ozan. Sözü doğrusu Dədəsevərlər kimi mən də Dədənin Fəxri Xiyabanda dəfn olunacağını təxmin etmişdim. Ancaq bu dəfə yanılmışdım. Bəlkə belə daha yaxşı idi. Qazaxlılar Dədənin öz vəsiyyətinə uyğun olaraq onu doğma Qazaxda dəfn etməyi qərarlaşdırdılar. Ramiz Tağıyev deyir: "Ədaləti çox doğru etdilər Qazaxda dəfn etdilər. Vaxt gələcək Ədalətin məzarı ziyarətgaha çevriləcək." Elə ilk gündən ziyarətqahı Dədənin məzarı. Qazaxa qonaq gələn hər kəs ilk olaraq Dədənin məzarını ziyarət edir. Elə mən də Qazağa 2-3 günlük qonaq getmişdim. Gece çatmışdım Qazaxa. Səhər yuxudan oyanan kimi Ramiz müəllimə zəng etdim. Ramiz müəllim, atam və mən Dədəni ziyarət etdik. Ramiz müəllim də, atam da Dədə ilə olan xoş xatirələrini bölüşdülər. Hüzurunda diz çökdüm, baş əydim Dədəyə.

Dədə mübarək bəndədir

Dədə haqqında danışmaq nə qədər şərəflidir-

sə, bir o qədər də məsuliyyətlidir. Dədə haqqında deyiləcək hər sözün salığı, siması, çəkisi olmalıdır. Bəlkə bu yazını vəfatının ilk günlərində yazıb tamamlayardım. Ancaq İlahi bir qüvvə mənə hələ dayan, söyləyirdi. Sən demə sirr görəcəyim bir yuxu imiş. Bu yuxu yazımın sonluğu imiş. Sonda yazacam gördüyüm o mübarək yuxunu.

Dədə Ədalət çox insanları saza vurğun etdi

Mən özüm elə bir ailədə doğuldum ki, bizim evdə saza-sözə, sənətkara hər zaman xüsusi hörmət oldu. Atam saz çalınanda kövrəlmədən diləyə bilmir saz havasını. Bunu niyə yazdı? –deyə düşünə bilərsiniz. İllər öncə babam haqqında kitab yazırdım. Materiallar toplayırdım. Babamın yaxın dostu, qrup yoldaşı olmuş professor Yəhya Kərimovdan babam haqqında bir xatirə yazmağımı xahiş etdim. Yəhya müəllimin yazdığı xatirəsində Dədə Ədalət haqqında bir neçə cümlə var idi. İndi həmin xatirədən o hissəni diqqətinizə çatdırıram: "Yusifin təklifi ilə bu gün Aşıq Ədalət kimi şöhrət tapmış 5-ci sinif şagirdini konfransdan sonra təşkil etdiyim konsertdə səhnəyə çıxardım. O, zaldakıları heyran qoydu. Elə bu dövrədən də mənə aşıq sənətinə məhəbbət yarandı. Tez-tez belə məclislərə can atdım." "Eldən soruşdum səni" kitabından.

Gözü tox sənətkar

Dədə Ədalət ədalətsiz dünyanın Ədaləti idi. Nəfsi tox, göz tox yaşayırdı. Kimsədən umacağı yox idi. Dünyanın yaxşısını-pisini, balını-zəhərini, acını-toxunu görmüşdü. Ehtiyacları dünyada heç nəyə ehtiyacı yox idi Dədənin. Bildiyimiz kimi, fenomen yaddaşa sahib idi. 4 mindən çox şeir bilən, İlahi kitabların sirlərinə varan, gözdən ürək oxumağı bacaran Dədə bu dünyaya qul olmağın mənasız olduğunu tam həqiqəti ilə anlamışdı. Sənətdən mənfəət kimi istifadə etmədi. Ona görə nə saray axtardı, nə də vəzifə. Balaca bir evdə kirayə yaşadı. Ancaq bir həqiqət də var: Şah da, vəzir də, biznesmen də, hər kəs bu dünyadan o dünyaya köçəndə nə saray, nə villa, nə də cah-cəlal aparmır. Dədə Ədalət isə bu dünyadan o dünyaya sənətin şahı kimi köçdü. İnsanlarla Dədənin fərqi də bundadır. Dədə Ədalət sağlığında öz büstü ilə yanbaayan dayanıb şəkil çəkdirmək xoşbəxtliyinə çatan sənətkardır. Səsi, duruşu, yerışı, sazı dilləndirməsi, nəfəsi kimsəyə bənzəməz sənətkar idi. Siması göz önümdə canlanırdı Dədənin. Kələ-kötür, enişli-yoxuşlu, min illərin acısını-şirini dadmış, yaxşısını-yamanını ayırd etmiş, sirlərini kimsəyə açmayan dünyanın özünü görürəm Dədənin simasında. İç dünyası o qədər saf idi ki. Kövrəklik saflığın əlamətidir. Dədə şeir deyəndə, keçmiş xatırlayanda ən həssas nöqtələrdə kövrəlmədən fikir söyləyə bilər. Bu da Dədənin iç dünyasının saf nöqtədə qərarlaşmasından xəbər verir. Dədə Ədalət sazın əkiz qardaşdır. Dədə Ədalət ilk yaranan sazın günümüzə çatan şanlı yadigarı idi. Biz onu açmağa bilmirik. Çünki o İlahi sirr idi. İlahi siri açmaq üçün gerek bizim də gözlerimiz üstündə Dədənin gözləri üstündə yanan İlahi işıq yansın.

Füzuli, Nəsimi yadigarı

Bir gün cümə axşamında Dədənin oğluluq yolu aldım. Hekayət müəllim çox dəyərli insandır. Çox sadədir. Səmimidir. Alicənabdır. Səsində elə şirin-

lik, elə avaz var ki, onu dinləyəndə elə bilərəm Dədənin itirilmiş səsi ilə üz bəzür dayanmışam. Ailə üzvləri, Dədənin bacısı, bacısı oğlu evdə idilər. Gəlincə Fatma xanım dayanıb Dədənin qulluğunda. Dədə ilə birgə Türkiyəyə də gedib. Xəstəxanada Dədəyə doğma övladı kimi qayğı göstərib. Bir az keçdi qızı da gəldi. Təbii ki, qızlar atalarını daha çox sevirlər. Qızı çox yanğı ilə danışdı atasından: "Mənim atam dərya idi. Mən hansısa kitabdan bir məlumat oxuyanda, onu Dədəyə danışanda Dədə mənə o mövzünü ətrafında elə izahlar edirdi ki, atamın elminə vurulurdum. Deyirdi, qızım, mən eşqəm. Məni hər adam anlaya bilməz. Mən Füzuliyəm, mən Nəsimiyəm. Füzulini, Nəsimini nə vaxt tam anlasalar mənə də o zaman tam anlaya biləcəklər." Dastanları nöqtə, vergülünəcn əzbər bilirdi. Sənəti göz-bəbəyi kimi qoruyub saxlayırdı. Sənətə gəlir mənəbəyi kimi baxanları da qəbul etmirdi. Sənət qurban tələb edir. Dədə özünü saz sənətinə fəda etmişdi. Söylədiyi hər dastan Dədəyə aldığı nəfəs qədər doğma idi. O, dastanları saz sənətinin sönməz od-ocağı bilirdi.

*Saz dinəndə o gözələrdə yoxsa nəm,
O gözdümü, gəl Allaha bax, səhənəm!
Qoy üzümü, Gülgəz, Pəri, Şahsənəm,
Sürtüm, dedi, Ədalətin sazına.*

Barat VÜSAL

Saza-sözə xəyanət edənləri qəti bağışlamazdı. Saz yolunda ölümə də gedərdi. Dərsimi Həzrət Əlidən alıram deyirdi Dədə. Cənnətə, cəhənnəmə inanmasa da Allaha çox inanırdı. Aşıq Alını, Dədə Ələsgəri başına tac bilirdi. Ustadlara böyük hörmətlə yanaşırdı Dədə Ədalət. Ustadlar haqqında elə kəlmələr söyləyirdi ki, sanki onlardan aylarla, illərlə dərslər almışdı.

*Aşıq Alı, Növrəs İman gəlirdi,
Sarı Aşıq, Ağ Aşıqdan gəlirdi.
Xan Abbasım Tufarqandan gəlirdi,
Vardım, dedi, Ədalətin sazına.*

Barat VÜSAL

Qazaxla son görüş

Dədənin ölüm xəbərini eşidib hər kəs yaşadığı ünvana gəlirdi. Qazaxın dəyərli övladları da bu qara xəbəri eşidib Dədənin mənzilinə axışdırdılar. Qazax İctimai Birliyinin sədri, elimizin-obamızın dəyərli ağsaqqalı İlham Pirməmmədov, Azərbaycan yığma komandasının baş məşqçisi Firdovsi Umudov, millət vəkili Kamran Nəbizadə, ziyalı eoloğumuz Yusif Aliyev və başqaları o gün də Dədənin yanında idilər. Onlar sazın, sənətin yanında idilər. Qərara alınır ki, Dədə Qazaxda dəfn olunsun. Dədənin dəfni üçün bütün işləri Qazax RİH-nin başçısı cənab Rəcəb Babaşov öz üzərinə götürür. Dədə vidalaşmaq üçün minlərcə səhnəsinə çıxıb, qara sazla tüğyan etdiyi Qazax Rayon Mədəniyyət evinin səhnəsindən minlərlə pərəştikarı ilə sonuncu dəfə görüşür. Bu görüş adı görüş deyildi. Bu görüş haqqa qayıdı idi.

Dədəyə ehtiram saza ehtiramdır

Dədə Ədalət yolunda iş görmək zəhmət yox, şərəfdir. Bu yolda şərəfə çatmış hər kəsə: - RİH-nin başçısı cənab Rəcəb Babaşova, QİB-nin sədri İlham Pirməmmədova, Millət vəkili Kamran Nəbizadəyə, Azərbaycan yığma komandasının baş məşqçisi Firdovsi Umudova, xeyriyyəçi insan Sultanxanım Nəsimovaya, şairə Çiçək Mahmudqızına, Dədənin son mənzilə yola salınmasında iştirak edən hər kəsə, adını yaza bilmədiyim Dədəsevərlərin hər birinə ayrı-ayrılıqda təşəkkür edirəm. Nə yaxşı ki, sizin kimi qədirbilən insanlarımız var.

SözArdı: Yazımın əvvəlində bir yuxu gördüyümü yazmışdım. 40-ı təzə çıxmışdı Dədənin. Yuxuda gördüm ki, Dədə ağappaq bir paltarda əyləşib. Bir jurnalist xanım Dədəyə sual edir: Vəsiyyət etmişdiniz ki, Qara sazın sinəsi ilə dəfn etsinlər sizi. Vəsiyyətinizə əməl etdilər. Qara sazın sinəsi ilə dəfn etdilər sizi. İndi necəsiniz? Özünüzü necə hiss edirsiniz? Dədənin cavabı yenə də şux, məğrur olur. Özünəməxsus tərzdə cavab verir: Qara sazla bir yerdəyəm. Neçə olasıyam? Əla!

Səbinə YUSİF

Bunları bilmək maraqlıdır

- Roma senatı Mark Katon - 80 yaşında yunan dilini öyrənmişdir.
- Sokrat yalnız 70 yaşında bir neçə musiqi alətində çalmağı öyrənmişdir.
- Mikelandelo kətan üzərində çəkdiyi ən məşhur rəsmlərini 80 yaşında yaratmışdır.
- Höte "Faust"u 80 yaşında bitirmişdir.
- Alman tarixçisi Leopold Panke "Dünya tarixi" əsərini 91 yaşında yazmışdır.
- İsaak Nyuton 85 yaşında hələ də yorulmadan işləri ilə məşğul olurdu.
- Lev Tolstoy 83 yaşında tarlada işləyir, ot biçirdi. "Hərb və sülh" romanının müəllifi, ağsaqqal Tolstoy xizəklə sürüşür, velosiped sürür, at çapır və bir ayağı üstə 40 dəfə oturub dururdu.
- Sovet bəstəkarı və dirijoru İqor Starvinskiy 88 yaşına qədər fəaliyyətini davam etdirmişdi.
- Şair Pyer Beranje 77 yaş, Lev Tolstoy 82 yaşına qədər, Viktor Hüqo 83, akademik İvan Pavlov 87, qədim yunan dramaturqu Sofokl 90, filosoflar Diogen və Demokrit, rəssam Tisian və Mikelandelo 80 yaşlarına qədər yaradıcılıqla məşğul olmuş və bu yaşda xaricə də getmişdilər.
- Bernard Şou 94 il yaradıcılıqla məşğul olmuşdur.
- Vladimir Zeldin 100 yaşında səhnəyə çıxaraq oxuyub.
- Alimlərin gəldiyi qənaətə görə, insan beyni 25-30 yaşına qədər deyil, 50 yaşa qədər inkişaf edir.
- Quşlar payızda isti ölkələrə uçub gedirlər. Ən çox məsafə qət edən quş 17 min 700 kilometr qət edir.
- Payızda bəzi ağacların yarpağı qızarıb. Bunun səbəbi havaların soyuması ilə əlaqədar yarpağın sapındakı şəkərin bütün yarpağa yayılmasıdır.
- Fransa mənşəli pioner (pionnier) sözünün mənası "keşf olunmamış ölkəyə ilk dəfə gələn", "bu və ya digər fəaliyyət sahəsində yeni çıxır açan" deməkdir.
- Latin mənşəli proletariat (proletarius) sözü - "vətəndaşlığı olmayan" deməkdir.
- İngilis mənşəli traktor, əsl latınca "dartmaq, çəkmək" mənasını verən "trahere" sözündəndir.

**Təqdim etdi:
Salatın Əhmədli**

DƏLİ KÜR

Təsisçi:
"Qazax Xeyriyyə" İctimai Birliyi
Ünvan: Cəfər Xəndan 19a
Tel: 561-74-06, 563-18-10
Qəzet 1994-cü ilin mayından çıxır

VÖEN 1400521171
H/H
Az48TURA380900179386000101944
"Turan" bank
Qəzet "Dəli Kür" qəzetinin
kompüter mərkəzində yığılıb
səhifələnməmişdir.

Qəzet Azərbaycan Respublikası
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır. Lisenziya № V261
İndeks: 66975
Tiraj: 1000
Müəllifin mövqeyi redaksiyanın
mövqeyi ilə uyğun olmaya bilər

Baş redaktor
Osman ƏNVƏROĞLU